

Tržaja — Izvzemši ponedeljek — vsak dan jutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — D. nistvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Edinost. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša leta L 32.— in celo leto L 60.—. — Telefon uredništva 14.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širskosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 stot., osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi denarnih zavodov mm po L 2.—. — Mali oglasi po 20 stot. beseda, najmanj pa L 2.—. — Oglasi, naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Še nekoliko posnetkov iz razprave o Rapalski pogodbi v rimskem parlamentu

(Najmarkantnejše izjave toliko od vladne kolikor od strani parlamentarne, ki je že doznala naša javnost iz tozadnjih poročil. Vendar se nam zdi ustrešno, da naravnost potrebno, da se enkrat ravno te izjave izpopolnimo in jih dobro podčrtamo. Kajti treba jih ohraniti točno v evidenci za poznejšo porabo, ker se le praksa bodočnosti pozna, so-li bile te lepo zvence izjave odgovorne le za potrebo momenta v lastne, dobro preračunjene namene, ali le za parado, v premano inozemstva in nas Jugoslovenov; ali pa so bile res iskreno mišljenje, z odločno in resnično voljo in trdnim sklepom, da se bo v resnici izvajalo, kar se je naglašalo in obljubljalo: tako slovesno in pred licem vsega sveta?)

Na razpravi dne 27. novembra je poslanec Cicotti izjavil v imenu socialistične parlamentarne skupine: Več nego od oficijelne ratifikacije pogodbe zaupajo govornih in njegovi prijatelji od tistega, kar pride iz čustva jugoslovenskega prebivalstva, ki najde bratrskega občutja pri italijanskem proletariatu. ... Slavni spomin beneške republike v Dalmaciji naj bodo jamstvo sloge med obema narodoma, ki obljudujeta one kraje.

Naglašala potrebo sporazuma z Jugoslavijo v preprečanje angleške trgovske invazije. Zdeli bi bil, da bi sporazum vseboval tudi vzajemno jamstvo avtonomije obeh narodnosti, zlasti na pasovih ob meji.

Minister za zunanje stvari grof Sforza je rekel med drugim: Besedo našo — ki je pač beseda zmagovalcev, ne pa oblastnih gospodarjev — so razumeli predstavitelji tistih junaških Srbov, katerih zgodovina je en sam boj proti nevarnosti, ki smo opozarjali mi nanjo; so razumeli predstavitelji hrvatskega naroda, najbližjega nam po kulturi, med katerimi najslavnejši je bil Dalmatince, Nikola Tommaseo, ki je snival o nerazdružljivem prijateljstvu iz nami. Tommaseo je rekel, da je Italijo nevarno, da nemožno, da bi vzpostavila beneško gospodstvo v Dalmaciji. Zaključil je Italijanom in Jugoslovenom, da zahteva potreba, da se sporazumejo! Na to je Sforza zagotavljal Jugoslovenom, ki pripadajo k Italiji, najširšo svobodo jezika in kulture. Tako da velevala častna obveza in politična modrost. Sforza je zaključil: »Rapalska pogodba bo v resnici začetek plodnega in slavnega življenja in bo — ker ima biti mir sloge in ne nasilja — prvi korak do zdravega, bistrega vpliva italijanskega od Jadrana do Egejskega in Črnega morja: v našo in blaženost narodov, utrujenih danes in razmerjenih, vendar pa — kakor mi — hrepeneč po mednarodnem življenju z manje sovraštva in manje nasilja.«

Na razpravi naslednjega dne, 28. novembra, je Luzzatti Luigi, v dnevnem redu — odobravajoč Rapalsko pogodbo, ki ga je zbornica sprejela deloma z veliko večino in deloma soglasno — izražal nado, da se bodo dobri odnosi, proglašeni v rapalski pogodbi, razvijali na skupno korist obeh pomirjenih narodov in Evrope; izražal je tudi nado, da bodo »etični elementi«, ki ostanejo onkraj respektivnih meja, na podlagi iskrenih jamstev uživali najsvobodnejšo rabo svojega jezika, kulture in vere, ob popolnem uvaževanju posebnega položaja njihovega.

Na utemeljevanju tega svojega dnevnega reda je Luzzatti Luigi omenjal administrativne avtonomije, dovoljene tirkim Nemcem, Zleč, da se bo po istem kriteriju postopalo tudi s Slovani, priključenim v nove meje, ki jim bo morala biti zagotovljena svobodna raba svojega jezika in izvrševanje svoje vere. Ti Slovani — je rekel Luzzatti — bodo nahajali pri nas mirno in prijetno sožitje. Naše svojstvo je svojstvo pravčnosti, svojstvo odpuščanja, svojstvo pozabljenja. Morda odpuščamo in pozabljamo preveč. Mi pa pravimo: »Ti ste ga dne, ko bi se Italija pogubila, bi se pogubilo veliko središče človečanske odgovornosti, dobrotnosti, znanstva in tradicije, ki so civilizaciji v čast.«

Oficijelni socialist Lazzaro je v svojem predloženem dnevnem redu obžaloval, da rapalska pogodba, zagotavljajoča pravice Italijanom, ki ostanejo v Jugoslaviji, ne vsebuje enake klavzule v prilogi Jugoslovenom, ki bodo priključeni k italijanskemu kraljestvu. Kajti enakopravno priznavanje pravic državljanov, pripadajočih k drugi narodnosti, na ozemlju, kjer žive, je fundamentalna podlaga za mednarodne odnose miru in prijateljstva med narodi!

Ministrski predsednik Giolitti je postal nastopno izjavo: »Govorniki, ki so obžalovali, da ni v pogodbi določbe za enakopravno priznavanje narodnosti, ki so se daj manjšina, opozarjajo pred vsem, da so pravice teh narodnosti zagotovljene v dogovorih. In, če se ne zahtevale garancije za položaj Slovanov, ki ostanejo v nekaterih mejah, je to zato, ker so predstavi-

vitelji sosednje države vedeli, kako je bila Italija vsikdar radodarna na priznavanju pravic tujcem, ter da ne bi mogla drugače, nego da najvestnejše spoštuje pravice in svobodo lastnih državljanov katesibodi narodnosti. Sprejema Luzzattijev dnevni red.

Priloge za sestane konstituante v Jugoslaviji

Porazdelitev mandatov na posamezne stranke in pokrajine. — Razprava o pokrajinskih avtonomijah

BELGRAD, 2. V nedeljo so se vršile volitve v ustavodajno skupščino in danes je že četrti, in izid volitev še vedno ni uradno objavljen. Naj vam medtem podam po listih znane izide, od katerih se uradni ne bodo veliko razlikovali, v čim bolj pregledni obliki, ker si predstavljam, da si niste mogli doslej ustvariti popolne slike iz posameznih poročil. Ustavodajna skupščina ima — kakor znano — 419 mandatov, od katerih imajo: Demokratska stranka 96, Srbska radikalna stranka 95, Radićeva seljačka stranka 46, Komunistična stranka Jugoslavije 51, Grupa samostojnih kmetičkih organizacij (srbska zemlioradniška, bosanski demokratski težački savez in slovenska SKS) 42, Jugoslovenska muslimanska organizacija 28, Grupa klerikalnih strank (SLS, hrvatska pučka stranka) 24, Jugosl. soc. dem. skupina (slovenski, hrvatski in srbski soc. dem.) 10, Hrvatska težačka stranka (zajedničarska) 6, Hrvatska Zajednica (Hrvoji) 4, Srbska republikanska stranka 3, Slov. nar. soc. stranka 2, Frankovci 1, Stojan Ribarac 1, Ante Trumbić 1.

Ti mandati so tako le razdeljeni po strankah in pokrajinah:

Demokratska stranka ima 56 mandatov v Srbiji, 19 na Hrvaškem, 10 v Vojvodini, 4 v Črnigori, 3 v Bosni in 1 v Sloveniji, 1 v Dalmaciji.

Radikalna stranka ima 52 mandatov v Srbiji, 22 v Vojvodini, 12 v Bosni, 7 na Hrvaškem, po enega v Dalmaciji in Črnigori.

Komunistična stranka ima 28 mandatov v Srbiji, 7 na Hrvaškem, 6 v Sloveniji, 4 v Črnigori, 3 v Bosni, 2 v Vojvodini in 1 v Dalmaciji.

Kmetičke stranke imajo 16 mandatov v Srbiji, 11 v Bosni, 8 v Sloveniji, po 3 v Vojvodini in v Dalmaciji, 1 na Hrvaškem.

Muslimanska stranka ima 25 mandatov v Bosni in 3 mandate v Makedoniji.

Klerikalna stranka ima 15 mandatov v Sloveniji, po 3 na Hrvaškem, v Bosni in v Dalmaciji.

Srbska republikanska stranka ima 2 mandata v Srbiji, 1 v Črnigori.

Socialni demokratje imajo 6 mandatov v Sloveniji, 3 v Vojvodini, 1 na Hrvaškem.

Čim bodo ugotovljeni definitivni rezultati volitev, poda sedanja vlada ostavko. Kakor se zdi, bo sestava kabineta zopet poverjena dr. Vesniću. Nova Vesnićeva vlada bi ostala na krmlu do časa, ko bo ustava v ustavodajni skupščini sprejeta, in bi se izvršila temeljita izprememba vlade Sele po izvršenih kombinacijah med strankami. Nova skupina kmetičkih poslancev bo pozvana, da na programu tega ustavnega načrta vstopi v vlado. Govori se, da bo dr. Vesnić predložil tudi Radićevi stranki, da vstopi v vlado, kar pa bo ta bržkone odklonila, čeprav je gotovo, da se bo udeležila ustavodajnega dela.

Smatra se, da bo ustava sprejeta najkasneje do konca januarja. Ustavodajna skupščina bi potem nadaljevala svoje delo kot zakonodajni parlament. Če bo sprejet predlog o ustanovitvi senata poleg poslanske zbornice, bi se februarja ali marca vršile tozadnje volitve.

Ustavotvorna skupščina se sestane 12. decembra. Kot starostni predsednik jo bo otvoril najbrž Nikola Pašić, ki je najstarejši poslanec (preko 80 let). Po izvršeni verifikaciji se bo izvršilo konstituiranje, in bo za predsednika izbran ali radikalni ali demokrat. Nato bo sledila svečana otvoritev s stolnim govorom, ki bo ustavotvorni skupščini priložil ustavni načrt, katerega izdeluje vlada. Prvo opravilo konstituante bo sprejete posebnega poslovnika, ki ga takisto predloži vlada. Do tistega časa bo veljal poslovni red bivšega Narodnega predstavništva. Ustavni načrt bo izročen posebnemu širšemu parlamentarnemu odboru, ki se bo za pojedine oddelke ustave po potrebi delil v pododbore. Splošno se pričakuje, da se bodo tudi Radićevci in komunisti podvrželi obširni parlamentarni načelom. V nasprotju s tem slučajem in pa, ako bi se pokazalo, da na podlagi sedanje sestave ustavotvorne skupščine ni mogoče priti do pozitivnih rezultatov v ustavodajnem delu, bi se morale razpisati nove volitve.

Medtem je ministrski svet te dni razpravljajal o načrtu ustave. V zadnji seji pred državnim praznikom se je govorilo o razdelitvi države v oblasti in o obsegu pokrajinske avtonomije.

Po tem načrtu se ima država razdeliti v pokrajine, ki naj obsegajo najmanj 200.000 in največ 600.000 prebivalcev. Mesta Belgrad, Zagreb in Ljubljana se proglašajo za prestolna in svobodna mesta z obsežno samoupravo. Izejanioma smejo

pokrajine, kjer se nahajajo prestolna mesta, obsegati teritorij do 800.000 prebivalcev. Pokrajine bodo imele svoje pokrajinske zbornice, v katerih pa se bodo reševala samo gospodarska vprašanja.

„Vojna“ med D'Annunzijem in Italijo

RIM, 2. Blokada, ki jo je zagrozil general Caviglia v imenu italijanske vlade za slučaj, ako bi se D'Annunzio ne uklonil njegovemu pozivu, naj izprazni otoka Krk in Rab, se je začela včeraj. Operacije izvršuje puška eskadra pod poveljstvom admirala Simonettija. Včeraj se je zbrala rečna eskadra, vsega 10 ladij pred reškim pristaniščem, kjer je izvedla v načrtu predvidjeno pomorsko demonstracijo. Čim so se vladne ladje približale, je dal poveljujoči admiral potom znamenj povelje oklopnic »Dante Alighieri«, naj zapusti reško pristanišče in naj se pridruži eskadri. D'Annunzio je tedaj ukazal ladji »Cortellazzo« naj se postavi povprek ob vходу v pristanišče, ki je postalo na ta način zaprto. »Cortellazzo« do sedaj še ni bila potopljena ob vходу v pristanišče.

Glede oblike blokade je treba naglasiti, da je zelo blaga. Trgovina z Reko se ne prepreča ni najmanj in ravnoto je dovoljen pomorski promet med Reko in jugoslovenskimi pristanišči. Iz tega je razvidno, da se italijanska vlada nocoj prenašlja in želi preprečiti reškega diktatorja na miran način. Zadržanje vladne eskadre se ni nič izpremenilo kljub temu, da so prihili D'Annunziji oklopni avtomobili na obrežje in začeli streljati proti vojnim ladjam, ki so demonstrirale pred Reko. Zopora je nekoliko strožja nasproti otokoma Krku in Rabu vled tega, ker je glavni cilj vladne eskadre ta, da doseže izpraznitev teh dveh otokov, ki sta bila prisojena Jugoslaviji.

Danes jutraj se je zdelo, da se je razmerje med D'Annunzijem in Italijo zelo poostrišlo vled predrznega odziva, ki ga je dal D'Annunzio na poziv generala Caviglie. D'Annunzio je izjavil potom svojega zastopnika pri italijanski vladi, da se bo smatral od danes o polnoči naprej v vojnem stanju z Italijo, ako vlada ne izjavi, da se ne strinja s postopanjem generala Caviglie. Nasproti temu pa se je zgodil popoln začelo govoriti, da se bo spor rešil na prijateljski način, za kar bi šla glavna zasluga parlamentu, ker so predlagali vladi nekateri poslanci, naj se odpošlje na Reko parlamentarna komisija, ki se bo pogajala z D'Annunzijem in ga prepričala, da je treba odnehati. Ta misel proizhaja od poslanca Barrese, ki je sam D'Annunzijevo legionar in ki je prišel z Reke v Rim na svojo roko.

Vsaka mirna rešitev bi seveda pomenila fiasco vladne akcije proti »puntarski« reški posadki. Mirna rešitev se drži v resnih krogih tudi za vendar pot, po kateri bi dosegel vladni nastop svoj cilj. Toda vsaka taka rešitev — naj se ponovi — bi vsebovala viden fiasco. Sicer pa je takšen izid že v naprej utemeljen v sami obliki vladnega nastopa, ki je skozinazov polovičarski, ker je v nasprotju s čl. 4. rapalske pogodbe, ki predvidja »popolno svobodo in neodvisnost reške države«, kar pomeni, da se ne sme vsiliti Reki nobena kuratela — tudi D'Annunzijeve ne. Sedanja vladna akcija pa gre samo za to, da se izvrši mirna pogodba le v toliko, v kolikor se tiče ozemlja, ki je bilo prisojeno Jugoslaviji.

Ker se iz poziva D'Annunziju, naj zapusti zasedeno jugoslovensko ozemlje in naj se povrne v meje reške države, zrcali neizravno priznanje »njegovih pravic na Reki«, se predvidja, da jugoslovenska vlada ne bo zadovoljena z uspehom italijanske akcije, ki bi bil omejen le na prisiljeno izpraznitev jugoslovenskega ozemlja, dočim bi ostala D'Annunzijeva diktatura na Reki nedotakljiva.

Reški dovodki in francosko časopisje

PARIZ, 2. (S.) »Avenir« in »Petite Republique« komentirata reške dogodke, odobravajoč vedenje italijanske vlade. »Avenir« smatra, da se bo preprečil bratomorni boj, ker zahteva vsa Italija od D'Annunzija, naj ne naredi ničesar proti narodovi volji, in ker je Giolitti velik diplomat. Zadnji dogodek — nadaljuje list — ne delajo D'Annunziju časti in on prepušča lepo priložnost, ko bi mogel končati z lepim činom svoje podjetje. »Petit Parisien« pravi, da bi se reško poveljništvo moralo zavedati, da nima večine za seboj. Rapalska pogodba — pravi list — je zadovoljila večino tako v Italiji kakor v Jugoslaviji. Vled tega jih je, ki bodo ganjeni vled zadnjih D'Annunzijevega dejanj.

Novo gibanje v Dalmaciji

D'Annunzio za priključitev tičinskega kantona v Sviči k Italiji

MILAN, 2. »Popolo d'Italia« javlja, da se je začelo novo gibanje v Dalmaciji, ki gre za to, da se ustanovi samostojna dalmatinska država s prestolnico v Sibeniku. Pripravlja se baje hitoten napad na Zadar in Split — brez D'Annunzijevega in Millovega sodelovanja. Isti list javlja tudi, da bo D'Annunzio začel akcijo za odtrganje tičinskega

kantona od Švice in za njegovo priključitev k Italiji.

IZ ČEHOSLAVIJE

Potovanje bivšega čehoslovenskega ministrskega predsednika Tusarja v Italijo in Egipt

PRAGA, 1. Bivši ministrski predsednik Tusar odpotuje v Italijo, odkoder odide v Egipt. Po enem mesecu se povrne in odide v Berlin, kjer prevzame mesto čehoslovenskega zastopnika. Pred svojim odhodom poda svojo ostavko kot poslanec.

Češko-poljska konferenca za zaščito narodnih manjšin

PRAGA, 1. Češko-poljska konferenca za vzajemno zaščito narodnih manjšin v mešanih čeških, oravskih in spiških krajih se je zaključila. Rešena so bila tudi vprašanja šole, jezika in civilne uprave. Mešana upravna komisija sestavljena od članov obeh držav bo mirnim potom rešila eventualna bodoča vprašanja.

Odmevi s nacionalističnih demonstracij v Čehosloviji

PRAGA, 2. Odbor »Union of democratic controls« v Karlovih varih je poslal Zvezi Narodov spomenico o zadnjih dogodkih v Pragi. Nemško-nacionalni list »Bohemia« objavlja brzojavko iz Zeneve, v kateri se javlja, da je bilo pooblaščenemu ministru v Pragi naloženo od Zveze Narodov, naj ji pripravi in pošlje posebno poročilo o dogodkih.

Proti madžarski nevarnosti

PRAGA, 2. Slovaški poslanec Hodza je poudarjal pri razpravi čehoslovenske narodne skupščine o proračunu s tem, da je nastopil za takojšnjo izvršitev trianoske mirovne pogodbe s ogrske strani, in posebej za izvršitev določeb glede sklenjenja ogrske armade.

Iz stare in nove Rusije

Poljaki ne varjamejo, da Rusi zasedejo Vilno

VARŠAVA, 29. (Zakasnica.) V mero-dajnih krogih se opovrguje vest, objavljena v francoskih listih, katera pravi, da grozi zasedba Vilne s strani boljševikov.

Vrangelovo vojsko raznesel veter na vse strani

LONDON, 2. »Times« prinaša vest iz Carigrada, da se je razen ruskih beguncev, kateri so namenjeni na Lemnos in Galipoli, drugih 5000 zateklo v Varno, 22.000 v Kotor, 10.000 v Čatladžo in 3000 se jih je izkrcalo v Carigradu.

Ruski revolucionar o sovjetski Rusiji

BRUSELJ, 1. Ruski revolucionar Boris Sokolov, bivši poslanec državne dume in član petrograjskega sovjeta, je imel predavanje, v katerem je dokazoval, da je bila diktatura proletarijata škodljiva proizvajanju in da je položaj ruskih delavcev beden. Dočim umirajo delavci od lakoti — je rekel — prireajo komisariji sijajne pojedine. Sokolov je dostavil, da so morali komisariji, da bi dosegli zadovoljivo proizvajanje, uvesti militarizacijo, kar je povzročilo mučenje vsake vrste. Kljub vsem ukrepom pa proizvajanje opada. Svoboda besede je potlačena, svoboda tiska ni več in sindikalna svoboda je samo še temen spomin. Glede terorističnih metod je Sokolov našteval razna streljanja in protizakonite umoritve. Rekel je, da bo gospodarski preporod mogoč samo tedaj, ko bodo imeli kmetje zaupanje do mest. Sokolov je zaključil rekoč, da veruje v bodočnost Rusije pod socialno-demokratsko vladavino.

Premirje med Litvo in Zeligovskim

VARŠAVA, 30. (Zakasnica.) Včeraj se je iblo podpisalo premirje med Zeligovskim in litovskimi četami. Premirje nastopi 30. t. m. o polnoči.

Sporazum med Litovci in Zeligovskim

VARŠAVA, 30. Sporazum, podpisan med litovskimi zastopniki in zastopniki generala Zeligovskega določa: 1. Sporazum med litovsko vlado in četami generala Zeligovskega preneha 30. novembra ob 24. 2. izročitev vojnih ujetnikov v roke nadzorovalne vojaške komisije se izvrši takoj po koncu sovražnosti; 3. med obema vojskama se ustanovi nevtralna zona. Dokler nadzorovalna komisija ne določi mej, ostanejo čete na obeh straneh tam kjer so sedaj.

Medzavezniški sestanek v Londonu

Leygues odpotoval zopet v London

PARIZ, 1. Ministrski predsednik Georges Leygues je odpotoval danes zvečer v London s posebnim vlakom.

Bruseljski reparacijski sestanek v decembru

PARIZ, 2. Agenciji Havas poročajo iz Londona: Pred zaključkom londonske konference določijo zavezniški definitivno dan za sestanek izvedencev. Ta sestanek bi tvoril prvo fazo reparacijskega postopanja, kakor je bilo določeno. Vršiti bi se imel v Bruslju proti sredini decembra.

Anglija in kemalisti

CARIGRAD, 30. Angleška in kemalova vlada se sporazumeli glede izmenjave vojnih ujetnikov.

Zavezniki in Grška

Diplomatični zapletljaji niso izključeni

LONDON, 1. (S.) Neko poročilo agencije Reuter pravi: Angleški krogi so mnenja, da zavezniški ne bodo mogli prepovedati kralju Konstantinu povratka na Grško, ako bodo Grki nastojali na svoje sklepe, čeprav bi se s tem sklenilo vzpostaviti moža, kateri se je kakor pravijo zavezniški, škodljivo obnašal za Grke in za zavezniške same. S tem bi postalo vzdrževanje prijateljskih in pristranih odnosov z Grško skrajno težavno, ravno ker mora povratek kralja nujno škodovati dobrim in prijateljskim odnosom med Grki in zavezniški in težko ogroziti svetovsko pogodbo. Smatra se, da dovede jutrišnji sestanek med angleškimi, francoskimi in italijanskimi državniki do sporazuma glede skupnega političnega nastopa, in zelo verjetno je, da se bo jutri zvečer brzojavil v Atene tozadeven definitivni sklep.

Zavezniki in Nemčija

Preiskava radi dogodkov v Cuxhavenu

BEROLIN, 2. Admiralat je imenoval komisijo, ki ji bo poverjena preiskava incidentov v Cuxhavenu, pri katerih so postali žrtve nekateri častniki medzavezniške mornarske kontrolne komisije.

Gospodarska pogodba med Nemčijo, Madžarsko, Čehoslovijo in Avstrijo

BEROLIN, 1. Državni zbor je odobril z veliko večino glasov zakonski načrt glede gospodarskih pogodb med nemško vlado na eni strani, madžarsko, čehoslovensko in avstrijsko vlado pa na drugi strani. Minister Simons je izjavil: Jaz se naadam, da pripomorejo pogodbe k temu, da se odvrne prevelika nacionalistična razdraženost. Prva dolžnost vseh narodov, ki so vsled vojne postali sodruzi v nezagadah in bedi, je ta, da se osvobodijo iz žalostnega položaja potom skupnega gospodarskega sodelovanja.

Dva nemška časnika obsojena radi razžaljenja predsednika

BEROLIN, 2. En berolinski časnikar in en izdajatelj sta stala včeraj pred novim kazenskim sodiščem, ker sta bila svočas obsojena, da je vnukinja predsednika Eberta nastopala na odrih kot nestralka. Državno pravdnštvo je opozorilo na to, da ni imela dotična objava drugega namena, nego da obrača javno mnenje proti predsedniku. Obtožbenca sta bila obsojena na tri mesece ječe.

Prva seja avstrijske narodne skupščine

DUNAJ, 1. Danes se je v dvorani gosposke zbornice prvič sestala avstrijska narodna skupščina pod predsedstvom Neumannovim. Članici zbornice sta tudi dve gospe, ena zastopnica krščanskih socialcev, ena socialistov. V svojem otvoritvenem govoru je rekel predsednik, da je vendar enkrat prestana doba konfliktov med provincami in centralno vlado, in da je sedaj napočila doba plodnosnega sodelovanja do uresničenja združitve z Nemčijo. Kancelar Majer je nato naglašal poglavitne naloge, ki zahtevajo takojšnjo rešitev. Imenovala se je komisija za notranjo uredbo, katera bo poročala v prihodnji seji, ki se bo vršila 17. t. m.

Z občnega zbora Zveze Narodov

Sprejem Ukrajine in Azerbejdžana odklonjen

Armenija

ZENEVA, 1. Avstrijskanec Millen je umaknil ob začetku seje komisije za sprejemanje novih držav vse izjave, ki jih je izrekel predpolodne ter je izrazil, da ne dvomi o kopalnosti lorda Roberta Cecilja in podkomisije. Cecil se je zahvalil predsedniku in je izjavil, da je incident, ki se je bil pojavil pri razpravi, odpravljen. Glede Lichtensteina predlaga Motta, da naj postane deležen zaštite Zveze Narodov s tem, da se priključi mednarodni skupnosti, ki jo je ustanovila Zveza v vrhu proučevanja izprememb pravilnika, in to kljub temu, da se pri sedanjem sestavu Zveze Narodov ne more sprejeti vanjo. Komisija je sprejela predlog pred. Motta. Jansen je predložil povojno poročilo o sprejemanju Kostarike, ki je bilo odobreno. Glede Azerbejdžana je predlagal Čehosloven Benet, naj se ne sprejme, ker nima stalne vlade in je brez meji. Komisija je sklenila, da se iz teh razlogov odkloni sprejem te države. Anglež Fisher je predlagal, naj se odkloni tudi protija Ukrajine. Predlog je bil sprejet. Nansen je rekel, da dvomi, ali bi zamegl pregled svetovske pogodbe izpremembi položaj Armenije tako, da bi lahko pripadla k Zvezi. Vzemši v račun tudi nestalnost njene vlade je rekel, da ne more predlagati sprejema Armenije, dasi ga nato najganejo čustveni razlogi. Braziljanec Octavio je pripomnil k temu: 1.) Da je Armenija s tem, da je podpisala mirovno pogodbo, podpisala tudi Zvezno pogodbo; 2.) da je bil Hedžas sprejet v Zvezo ravno radi tega, ker je podpisal mirovno pogodbo in 3.) da je Armenija podpisala pogodbo o manjšinah. Zaključil je vpljot po kaki rešitvi, ki bi mogla prijazniti sedanji položaj Armenije z Zvezo. Viviani je izjavil, da, dasi se s pravnega stališča ne more dvomiti, da je »reba sprejeti Armenijo vled tega, ker je podpisala pogodbo, bi pomenilo s političnega stališča, ako je danes Zveza ne sprejme, da se omejevali posredovanje, ki so ga sprejele Zedinjene države, Brazilija in Španija ter da se v roke Kemal paši strahovit argument, ker bi lahko rekel, da je Zveza Narodov proglasila Armence za zaničljivo čredo in ne za pravi narod, ki si je sposoben ustanoviti državo, še s tem, da je ni hotela sprejeti v svojo sredo. Grki odposlanec Politu je pripomnil, da so armenske meje določene na severu, vzhodu in jugu. Dalje ste dokazali Jugoslavija in Belgija, da obstoja lahko vladati tudi traven svojega ozemlja in slednjič je bilo mednarodno obnašanje Armenije vredno pohvale, ker je izpolnila vse mednarodne obveze — iz vseh teh razlogov priporoča Politu, naj se Armenija sprejme. Nansen je pokazal svojo misel, rekoč, da je izrazil samo pomisleke proti sprejemu, da pa je osebno zanj, Cecil in Fisher sta predlagala, naj se resne preudarijo obveze, da bi jih prevzela Zveza s

sprijemom Armenije in sta se izjavila za to, da naj se ta razprava odloži za en dan. Branting se je pridružil temu učenju. Ker se je pojavilo v komisiji vprašanje, je skotil Vlyiani po koncu in je glasno kričal: Čas bi bil, da se konča s solzami za Armenijo. Odkar smo se sestali, ne delamo drugega kot proglasi potrebo, da se pride Armeniji na pomoč. Resnica je, da ni nobene države, ki bi hotela sprejeti mandat. Zveza pa pošilja književnost ljudem, ki so morali. Ako se ne odločijo o armenkem vprašanju, naj se vkinje v Zvezi pravilnik in člen, s katerim bo prepovedano govoriti o Armeniji. Kdor je spravi vprašanje pred Zvezo, naj ima sedaj pogum, da sprejme polno odgovornost. Lord Cecil izjavlja, da odobrava izjavo Vlyianija, žal pa mu je samo, da se razprava ne vrši pred celim svetom. Dostavil je, da njegovi pomisleki niso bili izrečeni z ozirom na Francijo in Anglijo, ki ste temeljno vetečini v armenko vprašanje, temveč z ozirom na interes drugih držav, ki so zastopane na zborovanju. Simpatija Kanade za Armenijo je bila tudi vstvarjena s enim milijonom dolarjev. Lord Cecil je rekel, da se mora vprašanje pretresati v njegovi celoti in v njegovih posledicah. Razprava se bo nadaljevala jutri.

Amerika in armenko vprašanje.

WASHINGTON, 1. Nekateri osebe Wilsonove okolice smatrajo za možno, da zastopaj Wilsona in se pogaja v njegovo ime vzhodnih zadev temeljito izkušeni Morganathan, kolikor gre za armenko vprašanje.

Ameriški zastopnik povabljen kot svetujoči član k Zvezi Narodov
ZENEVA, 2. Zveza Narodov je povabila Zedinjene države, da pošljejo svoje zastopnike kot svetujoče člane k permanentni svetovni vojaški komisiji in Zvezi Narodov.

»Homerule« pred angleško zbornico
LONDON, 1. Gornja zbornica. Pri razpravi o homerulu za Irsko je bil dan na glasovanje bill, ki vsebuje popravek, kateri stremi za tem, da se ustanovi senat za južno Irsko v svrhu zaštite unijnistov. Bill je bil, čeravno ga je vlada pobijala, odobren s 120 glasovi proti 36.

Arctacija sinfajnovskega poslanca
DUBLIN, 2. Sinfajnovski poslanec Mac Neill, kateri je bil predčrčanin izpuščen na svobodo, je bil vnovič skupaj s svojim drugorodnim sinom aretiran.

Zedinjene države in Meksika
Zedinjene države za obnovitev diplomatskih stikov

WASHINGTON, 30. Državni tajnik Colby je predlagal formalno meksikanski vladi naj se imenuje za meksikanski strani in s strani Zedinjenih držav komisija, ki naj sestavi pogodbo, na podlagi katere bi se obnovili diplomatski stiki. Predlog je bil izročen potom Pesqueiro, ki je prišel pred kratkim v Zedinjene države, da izpolni priznanje meksikanskega predsednika. V svojem pismu pravi Colby, da ne dajejo razgovor, ki so se vršili z Pesqueiro, nobene zveze, da bi se moglo dvomiti o vzvišenosti in jasnosti cilij, ki jih zasleduje sedanja meksikanska vlada.

Novi meksikanski predsednik o nalogah Meksike

MEKSIKA, 1. Obregon, ki je prevzel od torka dolžnosti predsednika republike, je trdil v nekem pogovoru, da Meksika ne prosi za sprejem v Zvezo Narodov, da pa je pripravljena vzeti v pretres vprašanje svojega pristopa, ako bo povabljena. Obregon je izjavil, da je obnovitev dežele prva glavna naloga, ki se mora izpolniti. Ni potrebno, da bi se preklicali čl. 16. do 27. ustave, Obregon je dostavil, da je gotovo, da bo v kratkem imenovana komisija kateri bo poverjena pramenjava teh členov. Glede petroleiskega vprašanja je rekel, da bo nastojal na to, da se bo z vsemi prizadetimi postopalo pravično.

Cene premoga se znižajo.
RIM, 1. Državni podtajnik za trgovinsko morarico in kurivo razglasa, da je določil s 1. dec. novo znižanje prodajnih cen premoga za industrijo. Trgovskim zbornicam je naznanjena nova cena, ki sledi: Anglijski in ameriški premog za parne stroje, za plavže, in antracit stanica 700 L. tona. Nemški westfalski in gornjeležiški premog za parne stroje, plavže in plin 620 L. tona. Cokes (koks) za metalurško rabo, westfalski 850 L. tona, gornjeležiški 800 L. tona. Antracit in ovalni belgijski premog 580 L. tona. Nove cene so se naznačile italijanskim lukam in upravnim tranzitom in se naložijo s 1. dec. vsem zalagam, tudi onim, ki so koncesionirane za dražjo prodajo.

Domače vesti

Promocija. Na univerzi v Bolonji je bil 30. pr. g. Vladimir Arko iz Postojne promoviran za doktorja živnozdravstva. Čestitamo!

Ponovno zahtevati. Nekaj laški klerikalni listi razmišljajo sedaj mnogo naše cerkvene prilike. Zdi se jim popolnoma samoumevno, da bi se novi

knjiž cerkveno brez drugega poklonili tržaško-kopanski in gorški škofiji: Postojna, Trnovo, Trieste, Idrija, Gorica. Ker imajo poklonitveni vatikanski kuriji malone za dogmo — mislijo, da te okolnosti ne bodo delale nobene težave. Z zahtevno politično svobode, z zahtevno, da nam mora biti vsa možnost narodno-gospodarskega razvika, gro vtrite tudi zahteva, da se jugoslovanske šupanje v Italiji tudi cerkveno popolnoma osamosvoje pod lastnim nadzorkom. V Vatikanu so obveščeni o naših zahtevah in imajo že tudi tozadevno spomenico, dobro utemeljeno. Treba je zdaj, da se naše ljudstvo pouči o tem; čemu mu neki to prikrivati? Ali je naša zahteva nekaj, kar bi se ne strinjalo s katoliško vero? Nasprotno! Ravno, ker hoče ta narod ostati katoliški, zahteva, da se mu ne delajo ovire. Pozivljamo zato našo duhovščino, da nastopi na prvi vrsti za to; to je ona dolžna in ne dvomimo karne, da bo prednjačila v tem oziru; pozivljamo pa tudi naše razumnost in vose naš narod: božje in cerkveno pravo je na naši strani; mi božemo biti združeni v svoji škofiji in božemo imeti v božji službi svoj jezik in božemo imeti višjega in druge pastirje. Mi ne zaupamo sumljivemu dosejvanju tujih duhovnikov od onkraj starih meja; mi opazujemo s strahom, kako se številno naših duhovnikov krči leto za letom. Zedozdaj so primorske škofije težko izhajale s turojenimi duhovniki. Zdaj naprej bodo še težje, ako ostane vse status quo, in, ako bi se novi dekanati kratkotalo »anektirali« bližnji škofiji. V zahtevah, ki jih stavljamo na naše novo gospodarje, bodi tudi ta: Vatikan je pa še po svojem poslanju naravno dolžan podpirati naše pravične postulate!

Slovenski zasebni otroški vrtci pri Sv. Ivanu, na Videci pri Sv. Jakobu, Sv. Mariji Magdaleni, v Skednju in v Rocolu se odpro prihodnji ponedeljek.

Otroški vrtci pri Sv. Ivanu. Vpisovanje se bo vrstilo v sredo in nedeljo predpoldne v »Narodnem domu«.

Invalidi Alojzij Bajec iz Bukovja pri Postojni, ki ni sposoben za nobeno delo, bi si rad nabavil harmoniko v svoje preživljanje. Ranjen je bil v Karpatih. Obraca se do usmiljenih src, da bi mu pripomogle v označeni namen. Harmonika, oziroma kaksi prispevki naj se dopolnejo dobrohotno upravi »Edinosti«. Strazmak ohrani dobrotnikom neigolobno hvalečnost.

Uradne vesti

Cenzura za Ogrsko odpravljena. Pošta in brzojavna uprava v Trstu naznanja, da je cenzura za pošto dopisovanje med zasedenim ozemljem in Ogrsko s takojšnjo veljavo dvignjena. V veljavi u-stane torej le še cenzura za dopisovanje med zasedenim ozemljem in Jugoslavijo (Slovenijo, Hr-vatsko, Srbijo in Crnogorijo, in sicer poskrbuje cenzuriranje edinole tržaški oddelek, ki je neposredno podrejen generalnemu civilnemu komisarijatu. — Trst, 30. nov. 1920. — P. in brz. kom. Pascoli.

Statistika tržaškega prebivalstva. Tukajšnji mestni statistični urad je objavil svoje 47. demografično (ljudopisno) poročilo za teden od 14. do 20. novembra. V rečenem tednu se je rodilo v našem mestu 139 otrok, med njimi 68 moških in 71 žensk, in sicer 108 zakonitih in 31 nezakonitih. V istem času je umrlo 73 oseb, 41 moških in 32 žensk. Celokupno prebivalstvo tržaškega mesta se je čimlo dne 1. oktobra 1920. na 241.068 duš.

Državne vesti

Miklavžev večer se priredi v Narodnem domu pri Sv. Ivanu v nedeljo 5. t. m. ob 4 in pol pop. Darila se uprejemajo v nedeljo od 9. predpoldne do 1. popoldne v prostorih Narodnega doma istotam.

Šentjakobski »Sokol« in mandolinistična skupina »Parma« prirediti v soboto od 19-23 v dvorani D. K. D. svoj prvi plesni venček.

Iz tržaškega življenja

Pod vlak je prišel. Včeraj popoldne okoli štirih je hotel iti čez železniški tir v prosti lula težak Stenavič Ignacij. Imel je posla v bližnjem skladišču. Ko se je hotel vrniti zopet nazaj na deko, je moral iti čez železniški tir. Po tiru je pa peljal neki tovorni vlak z veliko hitrostjo. Strojovodja je sicer opozoril z žvižgom parne piščalke. Stenavič, da naj se hitro umakne. Toda siromak ni mogel več tako hitro skotiti s tira. Lokomotiva je moza podrla na tla. Kolesa se ubogemu Stenaviču odrezala glavo in obe nogi. Težak je bil na mestu mrtve. Njegovo truplo so prepelj. v mrtvašnico k sv. Justu.

V lase sta si skotili. Včeraj popoldne okoli dveh je prišla na realno postajo Marija Giroliti, 43 let stara, stanujoča v ulici sv. Justa št. 26. Giroliti in še ena njena prijateljica, ki stanuje v isti hiši sta se prepirali že skoro celo predpoldne. Usoda je hotela, da je bila popoldne Girolitina soprotnica v kleti. Giroliti je ne vede, da je v kleti njena prijateljica, šla, ni slaba glava, v klet po dva. Komaj se se videli, že je bil ogenj v strehi. Najprvo so letelo peske raznega kalibra. Prerekali sta si vse mogoče. Prišlo je tudi še do hujšega. Girolitina soprotnica je vsa razjela planila na Girolitovo kot kak tiger. Opraskala je je tako močno po obrazu, da je Giroliti morala iskati pomoči na realni postaji.

Zastrupil se je. Zdravnik rešine postaje je bil včeraj predpoldne telefonično poklican v ulico dei Bachi v hišo št. 14. V omenjeni hiši je stanovala v podstrešni sobici 70letna starica Zaman Tereziya. Zaman je bila boleha, a poleg vseh drugih bolezni je imela tudi hudo nadiho. Proti tej zadnji bolezni je imela ženica polno zdravilo. Ko je je včeraj predpoldne kašelj hudo napadel, je rešila hitro vzeti žlico zdravila. Ker je bilo na omarici polno steklenic, je vzela mesto steklenice za zdravilno tekočino, steklenico, v kateri je bil limon. Nalila je limon v žlico ter nato popila. Po par minutah se je ubožica zgredila v velikanskih

bolečinah na tla. Došli zdravnik ji je spral zaleden in je tako postavil iz smrtne nevarnosti.

Tatav v skladu. Včeraj so nemani tatovi kmalu po sedmi uri zvečer odšli v pomorskega ključu skladišče raznovrstnega blaga. Tat Macstru in Tomicu v ulici Trento št. 15. V skladišču so bili naloženi samo veliki omoti blaga in zaboji. Ko so izprivedli, da tu ni nič za njih, so šli v pisarno skladišča. Tu so ukradli en pisalni stroj in več skatelj sardin. Tatvino so opazili potniki, ki so šli mimo skladišča. O tatovih ni nobene sledi.

Ukradeni izvošček. Včeraj zvečer okoli devetih je bil izvošček Franc Mörli, stanujoč na Greti, s svojo kočijo in konjem v službi na cesti pred južnim kolodvorom. Mimo njega je prišel neki gospod srednje starosti. Zavzval je Mörtlu, naj ga pelje v Rojan. Ko sta se peljala mimo gostilne Bolle, je potnik, ki je bil v kočiji, zavzval Mörtlu, naj ustavi konja. Ko je izvošček izvršil njegovo povelo, sta šla oba v gostilno. Čez par minut sta se vrnila, toda kočije ne konja ni bilo več. Ukradeni kočija je imela številko 203 in je bila zaprta, konj pa je precej star. Ubogi izvošček ima 12.000 lir skode.

Napaden v stanovanju. Včeraj zvečer se je vrnil mornar Wlakov Anton, ki stanuje v ulici Rettori št. 12, pozno domov. Ko je že bil v postelji in v polzumu, se je nenadkrat prebudil. Wlakov je čul šumenje in rahlo ropotanje po svoji sobi. Ko je odprl oči, je videl dve motki osebi, ki ste stali pri mizi ter pregledovali predal, dočim je tretja oseba iskala po njegovih obleki listnicu. Wlakov je hotel klicati na pomoč, toda že sta planila dva neznanca, a naj in na zamahli usta. Da so laže odšli iz sobe, je eden tamen roparjev udaril ubožega mornarja po glavi. Strazmak je postal nezavesten in se je zbudil šele proti jutru. V ukradeni listnici je imel 127 lir, 500 nemško-avstrijskih kron in več drugih važnih listin.

Zadela ga je srčna kap. Včeraj ob deseti uri in pol je večerjal trgovca Obstejer Maksimilijan, 55 let star, ki je imel na trgu dela Borna svojo manufakturno trgovino. Med večerjo mu je postalo slabo in agurdi se je na tla. Poklicali so takoj zdravniško rešine postajo, ki se je pripeljal z ambulančnim avtomobilom. Dognal je, da je Obstejerja zadela srčna kap. Ko ga je nato avtomobil rešine postaje peljal na njegovo stanovanje, je trgovec v njem umrl. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Justu.

Težak padec. Šnoči ob enajstih je bil zdravnik rešine postaje poklican v prosto luko na mošt št. 3. Tu je bil vidnan parnik »Graz«. Na tem parniku je bil za kurjača 30letni Tabolo Anton. Ko je šel po stopnicah v notranjost ladje, kjer so bili stroji, je tako nesrečno padel, da si je zlomil desno nogo pod koleno. Prejeli so ga v mestno bolnico, kjer je bil sprejet v X. oddelek.

Dopisi

iz Kozine. Vesel dan je bil 28. november: vzela sta se g. Zora in g. Andrej. Gospa ne bo pozabila na to, kar je bilo gospodski najbolj pri srcu: na našo stvar. Slišala je kot večletna pridna tamburica in odborica CMD. Vemo, da bo tudi v bodoče posvečala svoje moči dolžnostim, ki so vsem nam neodrečeno naložene. Zatorej je dila duše: Bilo srečno! — Tudi pri nas se ustavi sv. Miklavž, in sicer 5. dec. 1920. Večer mu priredi društvo »Venec«. Darovi se prinese 5. dec. zjutraj. Vabljeni so vsi ljubitelji otroških zabav. — Društvenik.

Bratstvo z očim na temelje kulturne delovanja. — Dolina Nastopili so s svojim zborom dvakrat, na to so se razblikali kot kafa. Fovod? Menda, ker so si v sveti, da so »zadostili« svoji narodni dolžnosti. — Dolinec: Pevsko in bralno društvo »Prebren« je na »urizabno«. — Njegovo govo se glasi: In mir ljudem na zemlji. — Stari možakarji katoliškega poverja napredkaželnosti in zavednosti — daal so nekateri še v zelo visoki starosti — tar se gloh bolj zavzemajo za stvar, nego mladeniči, kar bi moralo biti ravno obratno. Zalestol Zelimo, da se poprimejo tudi poslednji intenzivnega kulturnega delovanja in da pokažejo šimprej, da vo se te razmere predrugače. — Boršt: Se sicer nepretrgoma gibljejo, a svojih produktov nam dosele še niso pokazali. Torej — urno! — Rimanje: Društveni postali smešni; sicer pa se, čudovito, združujejo vedno le okoli Božičev. — V upanju, da se zavajajo svojo pravačo programa, želimo, da se bodo odsele posvečali uristvenemu smotru v najpopolnejši meri. Cesar se moremo zaznamovati dosele. Torej na delo tudi po Božičih, da bomo pravi društveni prijatelji in kolegi. — Log: Čistina godba, osvete se! — Vsi pa se pripravljajo neumorno na polne narodne prireditve, da pokažemo našim novim sodržavljanom smisel, čut ter poštvalnost za kulturo, narodno blagostanje. Ono društvo pa, ki bi napram temu pozivu ostalo indiferentno »čez 1 mesec ali pa dva, se boš rad mene jokalo!« Teda pa: kaj buj-sejaj! Patronaža.

iz Veloske Opatije. Na poslopiju našega »Narodnega doma« smo imeli hrvaški napis — do nedavno. Sedaj ga ni več, odpravilo ga je nasilje. Predstavil se je bil neki zaupnik iz pooblaščenec fascistov — v svojih svobodnih urah ešel postni uradnik — z zahteva, naj se napis odstrani, da ne bo treba rabiti nasilja. Pooblaščenec »Narodnega doma« je to odklonil in se je obenem podal k civilnemu komisarju s pritožbo proti takemu nasilju. Gospod komisar — torej državni funkcionar — pa se je izjavil, da ne more nič storiti, ker da je to razumljiv izid opravičenega duševnega razpoloženja, ki je mora uravnavati tudi on in se ga ne more dotikati. Prišli so ponovi in nasilno odpravili hrvaški napis na hrvaškem zavodu v hrvaški Velosko-Opatiji Ali ne zvenc spričo tega dogodka kot krvava šronja vse tiste besede o pomirjenju, svobodi in — prijateljstvu? Lepe besede se govore v Rimu, na tem našem ozemlju pa se izvajajo — grde dejanja! — Pomislite nam duša! — je zaklical nedavno nekdo v »Edinosti«. Tisti elementi pa zagrevajo duše in jih razburjajo bolj in bolj!

iz Veloske Opatije. Na poslopiju našega »Narodnega doma« smo imeli hrvaški napis — do nedavno. Sedaj ga ni več, odpravilo ga je nasilje. Predstavil se je bil neki zaupnik iz pooblaščenec fascistov — v svojih svobodnih urah ešel postni uradnik — z zahteva, naj se napis odstrani, da ne bo treba rabiti nasilja. Pooblaščenec »Narodnega doma« je to odklonil in se je obenem podal k civilnemu komisarju s pritožbo proti takemu nasilju. Gospod komisar — torej državni funkcionar — pa se je izjavil, da ne more nič storiti, ker da je to razumljiv izid opravičenega duševnega razpoloženja, ki je mora uravnavati tudi on in se ga ne more dotikati. Prišli so ponovi in nasilno odpravili hrvaški napis na hrvaškem zavodu v hrvaški Velosko-Opatiji Ali ne zvenc spričo tega dogodka kot krvava šronja vse tiste besede o pomirjenju, svobodi in — prijateljstvu? Lepe besede se govore v Rimu, na tem našem ozemlju pa se izvajajo — grde dejanja! — Pomislite nam duša! — je zaklical nedavno nekdo v »Edinosti«. Tisti elementi pa zagrevajo duše in jih razburjajo bolj in bolj!

ZENEVA, 2. Lira 23/423, marka 9/225; avstr. krona 1/975, angl. funt 22/2895, franc. frank 38/85, dolar 6/3725.

Za školski sklad »Edinosti«

Klančani, Petrijci, Herpelci, Kozinci pri dobrem vincu v Klanču pri Francu nabrali 133 L. (Darovali so: Keč Jotek sili domov, dam jaz 2 L, ker je Jože posadil, da i L, jaz še 3 L, oženjen, skesani možički 5 L, v protest, da se moči kesajo da Jože 5 L, jaz se hočem oženiti 10 L, odgovarjajoči Francej 5 L, ker pravijo, da nima Toni denarja, da 2 L, radnji prišel k mizi 2 L, ker je zapela lepo pesmico, dam 2 L, ker imam ravno 5, dam še 3 L, da se odrejem Francejnu, dam 2 L, Toni, ki ne posluša, da 5 L, oni, ki zraven poslušajo, da 2 L, mežnar s Prešnice, ker se mu družba dopade, 5 L, ker so Francejnu spodrasilo, dam 2 L, ker je Jože počasn, da so prišli Herpelci in Kozinci v Klanče, da samo 5 L, zahvaljujem se, da so moji gostje končali, 5 L, ker je to premalo, da C. se 2 L, ker je bila družba zadovoljna, da Jože Karamanov 10 L, ker je šturn nemodera, da C. 2 L, ker se Počak veseli, da bo videl Cergonjo brez brk, 5 L, ker se mu ne bo posrešilo, da C. se 2 L, ker ne vidim moža z lepimi brkami, 2 L, ker se je ustrelilo kolia 2 L, ker se ga ni prineslo tje, 2 L, odgovarjajoči 2 L, da bo Jože protestiral proti Francejnu brez brk, da 2 L, ker je Petrijci Jože prvi predlagal, da se nabira za tisk sklad, da se 2 L, ker se je mežnar na ohceti dober napil in najedal, da 2 L, ker je bil pri kapitanu dober šnicel, da C. 2 L, ker se ga je Tone Mehlertov se precej nabral, 3 L, neimovan 25 L, zahvaljujem se svojim slavnim gostem, 2 L.)

V podatistiv spomina pok. Petra Metlike iz Klanča daruje njegov sin Josip 50 L.
Dosedaj izkazanih L. 26.916/84; v današnjem izkazu L. 163/—, Skupao L. 27.099/84.

!JUGOSLOVENI!

Zbirajte pridno za »T/S-KOVNI SKLAD EDINOSTI«.

DAROVİ

Za pogorele Narodnega doma: Pevci iz Klanča in sosednjih vasi nabrali po pogrebu pok. Petra Metlike iz Klanča v gostilni gosp. Frana Metlika v Klanču 63 L. (Darovali so: po 10 L: Fran Šturm, Martin Čebokio, po 5 L: Anton Pečar, brata Petrinija, Josip Pečar, župan; po 2 L: Ivan Pečar, Ivan Metlika, Ivan Neman, Jože Nemas, Josip Koršec, Anton Resinović, Fran Race, Andrej Resinović, Miha Pečar, Josip Sesič, Josip Cergonja, pod mizo se je našla še 1 L.)

LISTNICA UREDNIŠTVA

Opozorjamo posamezne darovalce, naj si ne delajo skrbi, če niso njihovi darovi takoj priobčeni v listu, ker je eventualna zakasnitev tozadevne objavitve odvisna le od tehniških vzrokov.

Narodnine za list naj se pošiljajo in plačujejo izključno le upravi listu; da ne bo nepotrebnih nesporazumov.

V Ajdovščini. V dopisu »Staršev šolskih otrok« se prebude obtožbe, da bi mogli priobčiti, se da bi vedeli, kdo so dopisniki.

Borzna poročila.

Tečaj:	
V Trstu, 2. decembra 1920.	
Jadranska banka	450
Comulich	486
Dalmatia	401
Gerolimich	1820
Libera Triestina	765
Lloyd	1980
Lusino	2100
Martinovich	142
Oceania	460
Premuda	900
Trpicovich	574
Ampelea	633
Cement Dalmatia	410
Cement Spalato	406
Krka	608

Tuja valuta za tržaško trgu:
V Trstu, 2. decembra 1920.

Nepreporučene krone	6'—	8'50
avstrijsko-nemške krone	5'30	6'—
dehloslovenske krone	32'—	33'—
dinarji	77'—	78'—
lejt	39'—	40'—
marke	39'—	40'—
dolarji	27'10	27'20
francoski franki	164'—	164'50
švicarski franki	420'—	422'—
angleški funti, papirnati	95'—	95'50
angleški funti, zlati	110'—	112'—
rubli	18'—	20'—
napoleoni	88'—	90'—

Švicarski tečaj.
ZENEVA, 2. Lira 23/423, marka 9/225; avstr. krona 1/975, angl. funt 22/2895, franc. frank 38/85, dolar 6/3725.

MALI OGLASI

se računajo po 23 stotnik beseda. — Najmanjša pristojbina L. 2.—, Debele črke 48 stotnik beseda. Najmanjša pristojbina L. 4.—, Kdor išče službo plača polovično ceno.

STEDILNIK, v dobrem stanju, se proda v ulici Fornace št. 11, II. nadstropje, vrata desna. [647]

ENA ali dve prazni sobi s uporabo kuhinje, isčeta zakonska. Naslov pove uprava. 640

MLADENIC, ki čaka službo, bi prevzel med tabi časom službo le proti hram. Naslov pove uprava. 646

KUPUJEM bele in barvane eunje ter jih plačam do 4. volno vrake vrste po visokih cenah. So. Itario št. 1. 639

STANOVANJE, obtožeče iz kuhinje, dveh ali treh sob, prazno ali meblirano se išče. Ponudbe pod »Stanovanja« na upravo. 643

ISČE SE učenka - šivilja, za možko krojačnico, Bduer, Corso Vitt. Em. 28, II. 642

SPREJMEM učenca v trgovino z mešanim blagom iz poštene hiše ter s primerno šolsko izobrazbo. Pavel Kunstek, Šturje pri Ajdovščini. 648

URADNICA, zmojna slovenskega, nemškega in sa silo tudi malo italijanskega jezika išče primerno službo. Ponudbe pod »Uradnica« na upravo. 641

LISIČJI kožuh 90 L, krasi kožuh Alaksa od 350 L naprej. Salen kožuhovin, Goldoni 11, I. 636

MESANO blago za obleke se proda takoj po nizki cen. Jiras, via Milano 33. 639

LOVSKEGA psa, vsiljavčja proda fotograf Jerič, ul. Roma 24, Tist. 631

HISA, pripravna za malega obrtnika (krojača, črevljara), se proda. — Kje, pove J. Štoifa, Sežana št. 17. 630

LESICI KOŽUHI IZDELANI, črni, sivi in temno-rjavci ter sešitki za šole, se prodajo po nizki ceni. Ustrojenje, izdelovanje in barvanje kožuhovin se izvršuje z jamstvom. TRGOVINA KOŽUHOVIN V VIA GATTERI 32, TRST. 624

TRGOVSKI pomočnik, izurjen v manufakturji, spre-cerji in železnici išče službo. Sprejme tr. ti lako temu enako službo. Ponudbe pod »Trgovski pomočnik« na upravo. 619

ZLATO in srebrne krone plačam več kot drugi kupci. Albert Povh, urar, Mazzini 46 (v bližini drvenega trga). 537

KRONE plača vedno par cent. več nego vsak drugi kupec, edinole Alojz Pavh, trgovina Plazza Garibaldi št. 3, telef. 3-29 (prej trg Bariera). 610

QDDA SE v najem kamijon 18 B. L. za vsake 5/voznjo. Cene zmerne, telefon 34-61. 609

MODISTKA (prej ul. Alessandro Volta 2), razna-nja, da se je preselila v ul. Cologna št. 13, I. nad., ter se priporoča cenj. danam v mestu in okolici.

KROJAČNICA Avgust Štular, ul. S. Francvona D'Assisi št. 34, III. nad. je edina dobroznana krojačnica v Trstu. 399

Krone srebrne, zlate
plača po najvišjih
cenah le Pertot
ul. S. Francesco 15, II. n. **Krone**
(279)

POZOR!

Kdor želi nabaviti dob ozna-nega vina iz koperskega okraja, naj se obrne k Kmetijsko-kovtnarske in gospodar ke za-druge, podružnica Koper (tik postaje - telefo : 39). —

Pozor živinorejci!

Prodam 30 ovac za pieme. Cena po dogovoru. — Jožef Šrebot, Neverhke pri št. Prebu na Krasu. (281)

Trgovsko - obrtna zadruga v Trstu

registrovana zadr. z neomejenim jamstvom ul. Pier Luigi da Palestrina št. 4, I. n. sprejema hranilne vloge od L 1 dalje.